

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права
«Затверджую»

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
-----	--	----------------

Завідувач кафедри
 /Перегуда Є.В./

10 вересня 2021 р.

Розробники силябусу
 /Перегуда Є.В., Єгоров В.В./

СИЛАБУС Політологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК01
2) Навчальний рік: 2021-2022
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 08 ПРАВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Будівельне та містобудівне право»
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: II
11) Контактні дані викладача: проф., д.п.н. Перегуда Є.В. Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 Контакти: (097)396-92-60; E-mail: pereguda.iev@knuba.edu.ua доц., к.і.н. Єгоров В.В. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 Контакти: (066)360-67-42; E-mail: iegorov.vv@knuba.edu.ua
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: «Конституційне право України» (I сем.), «Історія держави і права України»
14) Мета курсу: засвоєння студентами основних тенденцій політичного розвитку суспільства, термінологічного апарату політології, закономірностей функціонування політичної влади, основних політичних інститутів та процесів, тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів на національному, регіональному та глобальному рівнях, виявлення чинників взаємовпливу політичної та правової систем суспільства, прогнозування впливу суспільно-політичного розвитку на розвиток законодавства, а також впливу правової системи на суспільний розвиток.

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права
«Затверджую»

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
-----	--	----------------

Завідувач кафедри

_____ /Перегуда Є.В./

10 вересня 2021 р.

Розробники силабуса

_____ /Перегуда Є.В., Єгоров В.В./

СИЛАБУС Політологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК01
2) Навчальний рік: 2021-2022
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана
5) Галузь знань: 08 ПРАВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Будівельне та містобудівне право»
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: II
11) Контактні дані викладача: проф., д.п.н. Перегуда Є.В. Ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 Контакти: (097)396-92-60; E-mail: pereguda.iev@knuba.edu.ua доц., к.і.н. Єгоров В.В. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 Контакти: (066)360-67-42; E-mail: iegorov.vv@knuba.edu.ua
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: «Конституційне право України» (I сем.), «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн»
14) Мета курсу: засвоєння студентами основних тенденцій політичного розвитку суспільства, термінологічного апарату політології, закономірностей функціонування політичної влади, основних політичних інститутів та процесів, тенденцій розвитку суспільно-політичних процесів на національному, регіональному та глобальному рівнях, виявлення чинників взаємовпливу політичної та правової систем суспільства, прогнозування впливу суспільно-політичного розвитку на розвиток законодавства, а також впливу правової системи на суспільний розвиток.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
---	-------------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------------------

		081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
1.	ПРН02. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК11 ЗК14
2.	ПРН03. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01
3.	ПРН06. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК11 ЗК14
4.	ПРН08. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК09
5.	ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК14
6.	ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01
7.	ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК09 ЗК11 ЗК14
8.	ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК09 ЗК14

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати

- основний категоріально-понятійний апарат політології;
- концепції політичної влади, ресурси та механізми її здійснення;
- особливості розвитку громадянського суспільства;
- типологію політичних партій та партійних систем;
- основні етнічні групи, механізми формування етнонаціональної свідомості, типологію етнополітичних

відносин та процесів;

- структуру політичної свідомості, типологію ідеологій;
- способи утворення політичних еліт;
- механізми формування та функціонування політичного лідерства;
- структуру політичної системи;
- типологію політичних режимів;
- класифікацію форм державного правління та державного устрою;
- типологію політичних процесів;
- основні виборчі системи, виборчі технології;
- концепції розвитку світової політики, основні міжнародні організації.

вміти

- типологізувати політичний режим в країні за відомими ознаками;

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
-----	---	----------------

- типологізувати форму державного правління та державного устрою за відомими ознаками;
- типологізувати партійну систему в конкретній країні;
- встановити відповідність типу виборчої системи особливостям суспільно-політичного розвитку країни;
- надавати оцінку подіям міжнародної політики, аргументовано прогнозувати розвиток глобальних та регіональних політичних відносин;
- у складі групи розробляти шляхи вирішення актуальної суспільно-політичної проблеми;
- презентувати варіант вирішення суспільно-політичної проблеми, аргументовано дискутувати з представниками інших політичних орієнтацій.

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
24	22		контрольна робота - 1	44	залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				46	

17) Зміст курсу:

Модуль 1. Предмет і завдання курсу. Політична влада і суспільство

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Понятійно-категоріальний апарат.

Тема 1. Політологія як наука та навчальна дисципліна

Тема 2. Політична влада.

Змістовий модуль 2. Політична влада і суспільство

Тема 3. Громадянське суспільство та політичні партії.

Тема 4. Політична суб'єктність етносів та націй.

Тема 5. Політична свідомість та політична культура. Символічна політика.

Модуль 2. Політичні інститути та процеси

Змістовий модуль 3. Політичні інститути

Тема 6. Політична система суспільства та держава.

Тема 7. Регіональна політика та місцеве самоврядування.

Тема 8. Політичні еліти та політичне лідерство.

Змістовий модуль 3. Політичні процеси

Тема 9. Політичні процеси. Вибори та виборчі процеси.

Тема 10. Міжнародна політика. Світові політичні процеси.

Тематика контрольних робіт:

1. Політологія, її місце у системі суспільних наук.
2. Політика як мистецтво можливого/неможливого.
3. Ефективність та легітимність політичної влади.
4. Політична відповідальність: сутність та функції.
5. Характеристика політичного режиму в Україні.
6. Конституційні засади політичної системи України.
7. Інститут президентства у сучасному світі.
8. Представницькі інститути влади: функції і прерогативи.
9. Порівняльний аналіз президентської та парламентської форм правління.
10. Демократія та суспільний розвиток.
11. Державна політика в сфері будівництва та архітектури.
12. Проблеми формування правової держави в Україні.
13. Особливості становлення громадянського суспільства в Україні.
14. Соціальні рухи та їх роль у політичному житті суспільства.
15. Молодіжний рух у сучасній Україні.
16. Партійні системи країн Західної Європи: порівняльний аналіз.
17. Класифікація сучасних політичних партій в Україні.
18. Основні засади та принципи етнополітики демократичної держави.

19. Політико-правові засади інституту національно-культурної автономії.
20. Міжетнічні конфлікти та шляхи їх розв'язання.
21. Проблема політичного лідерства в Україні.
22. Політичний портрет сучасного лідера.
23. Сучасні політичні ідеології.
24. Психологія натовпу та раціональна політична поведінка.
25. Політична соціалізація особистості.
26. Політична культура України.
27. Засоби масової інформації як інструмент соціального представництва.
28. Електронний уряд: сутність, функції та майбутні перспективи.
29. Порівняльна характеристика основних виборчих систем.
30. Виборчі технології.
31. Міжнародна політика та глобальні проблеми сучасності.
32. Глобалізаційні процеси в сучасному світі.
33. Україна в новому геополітичному просторі.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, догичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Питання підсумкового контролю:

1. Сутність і зміст поняття „політика”, роль політики в сучасному житті.
2. Предмет, закони, категорії політології.
3. Політологія в системі соціогуманітарних наук
4. Партиїні системи: історичні і політичні умови їх формування, типологія.
5. Форми державного устрою.
6. Форми і види політичної влади. Концепція розподілу влади.
7. Політична система України.
8. Поняття і структура політичної системи.
9. Громадянське суспільство і соціально-правова держава.
10. Поняття політичної культури, її структура і функції.
11. Основні концепції політичних еліт.
12. Політична діяльність, її основні види. Політична участь.
13. Форми державного правління.
14. Держава як основний інститут політичної системи.
15. Правова держава, її критерії.
16. Політичні партії, їх місце та роль у політичній системі суспільства.
17. Типи політичних режимів, їх характерні риси.
18. Типологія сучасних соціальних і міжетнічних конфліктів.
19. Поняття демократії, сучасні концепції демократії.
20. Людина як суб'єкт та об'єкт політики. Політична соціалізація особистості.
21. Сутність, структура і функції політичної свідомості.
22. Сучасні міжнародні відносини. Глобалізація та її соціальні й політичні характеристики.
23. Сутність політичної влади, механізм функціонування.
24. Ресурси політичної влади, їх типологізація.
25. Роль і місце України в сучасній геополітиці.
26. Лібералізм і неолібералізм як політико-ідеологічні доктрини.
27. Консерватизм і неоконсерватизм як ідейно-політичні течії.

28. Парти́йна система України.
29. Вибори як інститут демократії. Виборчі системи.
30. Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя.
31. Поняття і сутність політичного лідерства.
32. Етнос та нація: визначення, сутність, концепції.
33. Національні інтереси та національна безпека України.
34. Поняття та особливості політичних еліт як суб'єктів політики.
35. Соціал-демократична ідеологія, її роль в політичному житті.
36. Державна символіка сучасної України, її вплив на формування політичної культури.
37. Місце і роль громадських організацій і рухів у політичній системі.
38. Політичні аспекти глобальних проблем. Роль міжнародної політики у їх вирішенні.
39. Сучасна політична еліта України.
40. Політична культура України: особливості та шлях формування.
41. Інститут політичного лідерства.
42. Сучасні виборчі технології.
43. Методи та функції політології.
44. Політична стабільність і політичні ризики.

18) Основна література

- Політологія: навч. посіб. / Є.В.Перегу́да та ін. – К.: КНУБА, 2012. – 236 с.
- Пере́гуда Є.В. Презентації лекцій з дисципліни «Політологія». URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589> (дата звернення: 01.06.2021).
- Політична наука в Україні. 1991–2016 : у 2 т. Т. 2. Теоретико-методологічні засади і концептуальні підсумки вітчизняних досліджень / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф.Кураса; редкол.: чл.-кор. НАН України О. Рафальський (голова), д-р політ. наук М. Кармазіна, д-р іст. наук О. Майборода; відп. ред. і упоряд. О. Майборода. К.: Парлам. вид-во, 2016. 704 с.
- Вдовичин І.Я., Угрин Л.Я., Шипунов Г.В. та ін. Сучасна політична лексика: навч. енциклопед. словник-довідник. За наук. ред. Хоми Н.М. Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. 394 с. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна політична лексика Словник Хоми 2015.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна%20політична%20лексика%20Словник%20Хоми%202015.pdf) (дата звернення: 01.06.2021).

19) Додаткова література

- Алмонд Г. Политическая наука: история дисциплины. *Полис.* 1997. №6. С.174-183.
- Бебик В.М. Політологія: наука і навчальна дисципліна: Підручник. К.: Каравела. 2009.
- Вдовичин І.Я., Угрин Л.Я., Шипунов Г.В. та ін. Сучасна політична лексика: навч. енциклопед. словник-довідник. За наук. ред. Хоми Н.М. Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. 394 с. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна політична лексика Словник Хоми 2015.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75401/mod_resource/content/1/Сучасна%20політична%20лексика%20Словник%20Хоми%202015.pdf).
- Вебер М. Покликання до політики. *М. Вебер. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика.* К.: Основи. 1998. С. 11-46.
- Левенець Ю.А. Політична наука: параметри раціоналізму. *Історична і політична наука та суспільна практика в Україні.* К.: Парламентське видавництво. 2009.
- Політична енциклопедія. Редкол.: Ю.Левенець, Ю.Шаповал та ін. – К.: Парламентське видавництво. – 2012.
- Шляхтун П.П. Політологія (історія та теорія): підручник / П.П. Шляхтун. – К.: Центр учбової літ-ри, 2010.
- Гьофе Г. Демократія в епоху глобалізації. К.: ППС, 2007. 425 с.
- Даль Р. Предпосылки возникновения и утверждения полиархий. *Полис.* 2002. №6. С. 34-57.
- Колтаков Е.А. Понятие "политическая власть": к концептуализации содержания. *Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики.* Тамбов: Грамота, 2015. № 9. Ч. 2. С. 91-98. URL: <https://www.gramota.net/materials/3/2015/9-2/24.html>.
- Конституція України. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. №30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
- Крауч К. Постдемократия. М.: Высшая школа экономики, 2010. 192 с.
- Пере́гудов С.П. Концепция мониторинговой демократии: к новым отношениям власти и общества // *Полис.* – 2012 – №6. – С. 55-67.
- Розвиток форм безпосередньої демократії в Україні: аналіз доцільності та перспектив застосування: аналіт. доп./ [Павленко І.А., Даниляк О.О., Макаров Г.В., Руденко А.В.]–Київ: НІСД, 2019.–65 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75228/mod_resource/content/1/Безпосередня демократія в Україні](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75228/mod_resource/content/1/Безпосередня%20демократія%20в%20Україні)

НІСД 2019.pdf.

Тоффлер Э. Метаморфозы власти. – М.: «АСТ», 2002.

Хантингтон С. Третья волна. Демократия в конце XX века. – М.: РОССПЭН, 2003.- С. 339.

Берченко Г.В. Конституційні засади громадянського суспільства в Україні. Автореф. ...канд. юрид. наук. 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право. Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Харків, 2012. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>.

Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.] ; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. – К. : НІСД, 2019. – 112 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75220/mod_resource/content/1/Громадянське суспільство в Україні Аналітична доповідь 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75220/mod_resource/content/1/Громадянське_суспільство_в_Україні_Аналітична_довідка_2019.pdf).

Даль Р. Полиархия: участие и оппозиция. – М.: Изд-во ГУ-ВШЭ, 2010.

Держава і церква в Україні-2019: підсумки року і перспективи розвитку відносин: Дослідження Центру Разумкова. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75229/mod_resource/content/1/Релігія та церква в Україні НІСД 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75229/mod_resource/content/1/Релігія_та_церква_в_Україні_НІСД_2019.pdf).

Дюверже М. Политические партии / М. Дюверже. А.Д. Кириллов [науч.ред.]; пер. с фр. Л.А. Зимина. – М.: Академический проект, 2002.

Закон України від 5 квітня 2001 р. №2365 «Про політичні партії в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2365-14>.

Кармазіна М.С. Політичні партії України у процесі виборів Президента України у 2019 р.: кількісно-якісний аналіз участі /М.С. Кармазіна // Наукові записки. – Випуск 1(97). – С. 4 – 31. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103546/mod_resource/content/1/partiiprezidvyb19.pdf.

Кафарський В.І. Політичні партії та групи тиску: проблеми взаємовідносин та правового регулювання / В.І.Кафарський // Університетські записки. – 2006. - №2 (18). – С. 403-410. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103548/mod_resource/content/1/partiigrupytyisku.pdf.

Корнієнко В.О. Комунікативний потенціал лобі феномену в сучасній українській політиці / В.О.Корнієнко // Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки. – 2016. – С. 92-95. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71717/mod_resource/content/1/Політичне лобіювання як комунікація Корнієнко.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71717/mod_resource/content/1/Політичне_лобіювання_як_комунікація_Корнієнко.pdf)

Корнієнко Я. Выборы-2019. Що партії пропонують робити із землею, податками, тарифами і соцстандартами. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/07/19/649815/>.

Костюшев В.В. Социальный протест в поле политики: потенциал, репертуар, дискурс // Полис. – 2011. – №4. – С. 144-157.

Лебедюк В. Типология партийных систем: минувше та сьогодення / В.Лебедюк // Політичний менеджмент. – 2013. - №59. – С. 60-69. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103552/mod_resource/content/1/lebedyuktipologiiipartsystem.pdf.

Пахарев А.Д. Багатопартійність і партійна система – поняття не тотожні // Віче. – 2002. – №2.- С. 9-14.

Перевода Є.В. Політика енергоефективності та енергозбереження як чинник розвитку громадянського суспільства. *Електронний науково-практичний журнал S.P.A.C.E.* 2017. Вип. 4. С. 33-37.

Политическая идентичность и политика идентичности: в 2-х тт. / Отв. ред. И.С.Семененко. – М.: РОССПЭН, 2012. Т.1 – 208 с. Т.2 – 470 с.

Примуш М.В.Інституційні і партійні системи // Віче. – 2003.- №4.- С. 42-47.

Савчин М. Політичні партії та виборчі системи: спроби конституційної інженерії у контексті сучасного конституціоналізму / М. Савчин // Вісник ЦВК. – 2008. - №3(13). – С. 62-75. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103556/mod_resource/content/1/SavchynPartiiVyborchisystemi.pdf.

Семеряк М., Рогачук Д. Тарифний геноцид та партії. Що пишуть про енергетику та екологію у передвиборчих програмах? URL: <https://vybory.pravda.com.ua/articles/2019/07/11/7150031/> (дата звернення: 11.07.2019).

Степаненко В. Громадянське суспільство: дискурси і практики. – Київ, Інститут соціології НАН України, 2015. – 420 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71568/mod_resource/content/1/Громадянське суспільство Степаненко Монографія 2015.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71568/mod_resource/content/1/Громадянське_суспільство_Степаненко_Монографія_2015.pdf)

Суша Н., Заболотний Н. Імпічмент та ще більше виборів: як партії змінюватимуть систему влади. URL: <https://vybory.pravda.com.ua/articles/2019/07/5/7150027/> (дата звернення: 05.07.2019).

Тезінг Й. Гофмейстер В. Політичні партії в демократичному суспільстві. – К.: Либідь, 2001.

Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті / За ред. Ю.Якименка. – Київ: Центр Разумкова, 2017. – 428 с. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103555/mod_resource/content/1/partiidopovidrazumkova.pdf.

Шведа Ю. Політичні партії України: виборчі партії чи виборчі проекти? / Ю.Шведа // Вісник

Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2013. Випуск 3. С. 176-180. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/103549/mod_resource/content/1/partii_vyborchiproekty.pdf.

Вишняк О. Мовна ситуація та статус мов в Україні: динаміка, проблеми, перспективи (соціологічний аналіз). – К.: Інститут соціології НАН України, 2009. – 176 с. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71567/mod_resource/content/1/Мовна_політика_Вишняк_Монографія_2009.pdf.

Гумилев Л.Н. Етногенез и биосфера Земли / Л.М. Гумильов. – М.: Айрис-Пресс, 2010. – 560 с.

Етнополітична культура в Україні: реалії та виклики часу / Ю.І. Шаповал, Л.П. Нагорна, В.М. Кулик та ін. За заг. ред. Ю. Шаповала. – К.: ІПіЕНД імені І.Ф. Кураса НАН України, 2010. – 431 с.

Касьянов Г.В. Теорії нації та націоналізму / Г.В. Касьянов. – К.: Либідь, 1999. – 352 с.

Кресіна І.О. Українська національна свідомість і сучасні політичні процеси. – К.: Вища школа, 1998. – С. 391.

Курас І.Ф. Етнополітика. – К.: ІПіЕНД, 1999.

Мала енциклопедія етнології та етнополітики / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького / Ю.І. Римаренко. – К.: Генеза, 1996. – 942 с.

Мовна ситуація в Україні: між конфліктом і консенсусом. – К.: ІПіЕНД імені І.Ф. Кураса НАН України, 2008. – 398 с.

Націоналізм: Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера [антологія; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий] – К.: Смолоскип, 2006.

Перевода Є., Малкевич А., Семко В., Ксеніч А. Мовна політика в Україні : між символічним насиллям та вільним мовним вибором : монографія. К. : «Бескиди», 2017. 207 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2019/02/Мовна-політика-остаточний-варіант-2.pdf>.

Тишков В.А. О главных акторах цивилизационного диалога. Культурное и языковое разнообразие современных наций // Полис. – 2012.- №5. – С. 77-85.

Українці найгірше ставляться до двох етносів – дослідження. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/11/7/7231266/>.

Сміт Е. Нації та націоналізм у глобальну епоху / Е. Сміт. Пер. з англ. М.Климчука і Т.Цимбала. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 320 с.

Ян Э. Государственное и этническое понимание нации: противоречия и сходство / Э. Ян // Полис. – 2000. – №1. – С. 114-122.

Инглхарт Р. Постмодерн: меняющиеся ценности и изменяющиеся общества. – Полис. – 1997. – №4, 5.- С. 18-28.

Мусихен Г.И. Идеология и культура // Полис. – 2012. – №1.- С. 46-52.

Козьма В.В. Природа та механізми включення особистості в політику: політологічний аналіз. *Вісник Донецького національного університету. Сер.: Політичні науки.* 2016 С. 13-16. http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71710/mod_resource/content/1/Механізми_включення_особистості_в_політику_Козьма_стаття_2016.pdf.

Консерватизм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. – Київ: Смолоскип, 1998. – 598 с.

Лібералізм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. – Київ: Смолоскип, 2002. – 1126 с

Майданок В. Идеологічні відмінності соціальної політики неоконсерватизму та неолібералізму. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії.* 2019. Випуск 24. С. 164-170. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71366/mod_resource/content/1/Неоконсерватизм_та_неолібералізм.pdf.

Нагорна Л.П. Політична культура українського народу: історична ретроспектива і сучасні реалії / Л.П. Нагорна. – К.: Стилос, 1998. – 278 с.

Наумкіна С.М., Груєва О.В. Політичний гепенінг у системі акціоністських форм політичної активності. *Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки.* 2016. С. 86-91. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71716/mod_resource/content/1/Політичний_гепенінг_Наумкіна_Груєва_2016.pdf.

Николаенко Н.О., Годован Ю.В. Інноваційні інститути політичної соціалізації молоді в Україні. *Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки.* 2016. С. 111-115. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71719/mod_resource/content/1/Інститути_політичної_соціалізації_молоді_Николаенко.pdf.

Перевода Є. В., Гербут Н. А. Візуалізація політичних відносин засобами архітектури. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.* Серія: Політологія / редкол.: А. П. Гетьман та ін. Харків : Право, 2019. № 2 (41). С. 20-37. DOI 10.21564/2075-7190.41.168203 URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2019/02/Перевода-та-Гербут-про-візуалізацію-політики-засобами-архітектури.pdf>.

Політика історичної пам'яті в контексті національної безпеки України : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Лозовий В. С., Валевський О. Л., Здіорук С. І., Зубченко С. О. та ін.] / за заг. ред. В. М. Яблонського. – Київ : НІСД, 2019. – 144 с. – Режим доступу:

[http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75230/mod_resource/content/1/Політика історичної пам'яті в контексті нацбезпеки НІСД 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75230/mod_resource/content/1/Політика_історичної_пам'яті_в_контексті_нацбезпеки_НІСД_2019.pdf).

Романов Б. Социал-демократический реформатор. URL: <http://www.socialistinfo.ru/apriori/3976.html>.

Ротар Н. Політична участь громадян України в умовах демократизації // Політичний менеджмент. – 2006. – №2. – С. 111-117.

Ротар Н. Політична участь громадян України в умовах е-демократизації / Н. Ротар. // Політичний менеджмент. – 2006. – №2. – С. 78-92.

Бусленко В. Політична опозиція в перехідних демократіях: категоріальний аналіз феномена. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589> (дата звернення: 01.08.2019).

Гелей С. Політико-правові системи світу: Навч. посібник / С. Гелей, С. Рутар. – К.: Знання, 2006. – 668 с.

Кармазіна М.С. Президентство: український варіант / М.С. Кармазіна. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2007. – 365 с.

Перегида Є.В. Виконавча влада України: політико-правові аспекти модернізації. К.: Логос, 2013. 408 с.

Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності / О.Г.Аркуша, С.О.Біла, В.А.Верстюк та ін.; Гол. ред. В.М.Литвин. – К.: Ніка-Центр, 2008. – С. 618-953.

Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія / Дж. Сарторі. Пер. з 2-го англ. видання. – К.: Артек, 2001. – 224 с.

Сухонос В.В. Динаміка сучасного, державно-політичного режиму в Україні: антиномія демократизму і авторитаризму: Монографія / В.В. Сухонос. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 336 с.

Україна у пошуку стратегій суспільно-політичного розвитку (1991 – 2018 рр.). Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 352 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/81164/mod_resource/content/1/Інституційні%2С_ціннісні%2С_соціально-економічні%2С_зовнішньополітичні%2С_лідерські_засади_розвитку_України_Монографія_ІПіЕНД.pdf.

Більовський О.А. Державна житлова політика України: проблема соціально-економічної ефективності : аналіт. доп. / О. А. Більовський. – К. : НІСД, 2012. – 136 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75221/mod_resource/content/1/Житлова політика в Україні Монографія 2012.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75221/mod_resource/content/1/Житлова_політика_в_Україні_Монографія_2012.pdf)

Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналіт. доп. / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліло. – Київ : НІСД, 2019. – 192 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75222/mod_resource/content/1/Політика децентралізації в Україні НІСД 2019.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75222/mod_resource/content/1/Політика_децентралізації_в_Україні_НІСД_2019.pdf).

Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3038-17>.

Кресіна І.О. Демократія і регіональна еліта: політико-правові проблеми влади в столиці України – місті Києві: Монографія / І.О. Кресіна, А.А. Коваленко, Р.М. Молибога, Є.В. Перегида. – К.: Логос, 2005. – 216 с.

Кулішенко Т.О. Механізм процесу інституційного оформлення децентралізації влади. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса, Сер.: Політичні науки*. 2017. С. 27-30. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71738/mod_resource/content/1/Механізми інституційного оформлення децентралізації Кулішенко 2017.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71738/mod_resource/content/1/Механізми_інституційного_оформлення_децентралізації_Кулішенко_2017.pdf).

Перегида Є. В., Місержи С. Д. Регіональне управління та місцеве самоврядування в США : «стежка залежності» та сучасні тенденції. *Держава і право* : Збірник наукових праць. Серія Політичні науки. Випуск 74 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2016. С. 154–164.

Перегида Є.В., Стойко О.М., Деревінський В.Ф., Семко В.Л., Мамонтов І.О., Місержи С.Д. Політика енергоефективності та енергозбереження як чинник національної консолідації : проблеми формування та реалізації : Монографія. Київ-Тернопіль : «Бескиди», 2018. 203 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2019/02/Політика-енергоефективності-та-енергозбереження-як-чинник-національної-консолідації-Монографія.pdf>.

Ашин Г.К. Элита: история термина / Г.К.Ашин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.elitanium.Ru.

Балабан Р.В. Політичний клас: виклики і ризики / Р.В. Балабан. // Наукові записки ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса. – 2010. – №1(45). – С. 110-120.

Гаман-Голутвіна О.В. Процессы современного элитогенеза: мировой и отечественный опыт. / О.В. Гаман-Голутвіна. // Полис. – 2008. – №6. – С. 70-75.

Кочубей Л.О. Сучасні політична еліта і політичний клас: визначення, моделі та особливості становлення / Л.О. Кочубей. // Наукові записки ІПіЕНД. – 2010. – №1(45). – С. 37-53.

Пахарев А.Д. Политические элиты современной Украины: каналы рекрутирования / А.Д. Пахарев. // Наукові записки ІПіЕНД. – 2010. – №1(45). – С. 27-36.

Політика в особах: Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі: національний і регіональний контексти / За заг. ред. Ф.М.Рудича. – К.: Парламентське вид-во, 2008. – 352с.

- Траверсе О. Політичне лідерство як universum / О. Траверсе. // Політичний менеджмент. – 2011. – №2. – С. 85-93.
- Шерман О.М. Колористика одягу в системі візуальних параметрів іміджу політичного лідера: діахронічний та синхронічний аспект. *Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки*. 2016. С. 108-111. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71718/mod_resource/content/1/Колористика одягу в іміджі політичного лідера Шерман 2016.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71718/mod_resource/content/1/Колористика_одягу_в_іміджі_політичного_лідера_Шерман_2016.pdf).
- Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 р. №396-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. №7, 8, 9. Ст. 48. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> (дата звернення: 01.08.2020).
- Горбатенко В.П. Прикладна політологія: Навч. посібник / В.П.Горбатенко, С.Г.Денисюк, Г.І.Зеленська та ін. В.П. Горбатенко (ред.).- К.: Академія, 2008.
- Зеров А.А. Конституційний конфлікт як феномен та процес в Україні. – Одеса: Юрид. л-ра, 2008.- С. 236.
- Здравомыслов А.Г. Социология конфликта. – М.: Аспект-Пресс, 1996.- С. 317.
- Кіндратець О. Політичні зміни і політична стабільність // Політичний менеджмент. – 2005. – №2.- С. 55-67.
- Кочубей Л.О. Виборчі технології: Навч. посібник.-К.: Український центр політичного менеджменту, 2008.
- Кочубей Л.О., Гаврилюк К.К. Класифікація політичних криз та їх основні ознаки. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса, Сер.: Політичні науки*. 2018. С. 5-9. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71745/mod_resource/content/1/Класифікація політичних криз Кочубей Гаврилюк 2018.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71745/mod_resource/content/1/Класифікація_політичних_криз_Кочубей_Гаврилюк_2018.pdf).
- Мацієвський Ю. Деякі аспекти вивчення феномена кризи у політичних дослідженнях // Політичний менеджмент. – 2008. – №6.- С. 16-29.
- Недбай В.В. Сучасні політичні комунікації : медійно-технологічний аспект / В.В. Недбай. – Одеса: Фенікс, 2009. – С.328
- Політичні конфлікти в сучасній Україні: сутність, витоки, шляхи подолання. Курасівські читання // Записки ІПіЕНД. – 2008 – Вип. 41.- С. 266.
- Смола Л. Слухи как инструмент информационно-психологического влияния. URL: <https://kaitsen.ee/news/sluhi-kak-instrument-informacionno-psihologichesko>.
- Соловьев А.И. Политический дискурс медиакратий: проблемы информационной эпохи / О.І. Соловйов. // Полис. – 2004. – №2 – С. 124-132.
- Яковлев Д.В. Політична взаємодія як комунікативний процес: медіатизація, демократизація, раціоналізація: Монографія / Д.В. Яковлев. – Одеса: Астропринт, 2009.
- Бебик В.М. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика. Навч. посібник. – / В.М.Бебик, С.О.Шаргін, Л.О.Дегтарьова.– Київ.: Університет «Україна», 2006.
- Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. – К.: Видавничий дім «Києво-могилянська академія», 2006.
- Быков И.А. Управление интернетом как одна из проблем современных международных отношений / І.А. Биков. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.politex.info/content/view/438/30/>.
- Воронянський О.В. Національний суверенітет: політологічний аспект. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса, Сер.: Політичні науки*. 2017. С. 13-16. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71726/mod_resource/content/1/Національний суверенітет політологічні аспекти Воронянський 2017.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71726/mod_resource/content/1/Національний_суверенітет_політологічні_аспекти_Воронянський_2017.pdf).
- Гор А. Земля на чаше весов. В поисках новой общей цели / А. Гор. // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология. Под ред. В.Л. Иноземцева. – М.: Academia, 1999. – С. 557-574.
- Дубов Д.В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва : монографія / Д. В. Дубов. – К. : НІСД, 2014. – 328 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75225/mod_resource/content/1/Кіберпростір в геополітиці НІСД 2014.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75225/mod_resource/content/1/Кіберпростір_в_геополітиці_НІСД_2014.pdf).
- Кирилюк Ф.М. Новітня політологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ф.М. Кирилюк. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
- Климишин Ю.В. Проблематика дослідження сучасної геополітики. Гілея. Вип. 150. Політичні науки. С. 40-44. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/110237/mod_resource/content/1/geopolitika.pdf.
- Лурье С.В., Казарян Л.Г. Мировая политика и ее прогностические индикаторы // Полис. – 2012. – №2.
- Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О.А. Малиновська. – К. : НІСД, 2018. – 472 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75227/mod_resource/content/1/Міграційна політика Монографія 2018.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75227/mod_resource/content/1/Міграційна_політика_Монографія_2018.pdf).
- Національний суверенітет України в умовах глобалізації: національна доповідь. – К.: Парламентське вид-во, 2011. – 112 с.
- Новакова О.В. Тенденції формування геополітичних орієнтацій громадян в сучасній Україні. *Вісник Донецького національного університету, Сер.: Політичні науки*. 2016. С. 53-57. URL:

[http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71714/mod_resource/content/1/Формування геополітичних орієнтацій громадян України Новакова стаття 2016.pdf.](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71714/mod_resource/content/1/Формування_геополітичних_орієнтацій_громадян_України_Новакова_стаття_2016.pdf)

Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – К. : НІСД, 2017. – 496 с. – Режим доступу: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75224/mod_resource/content/1/Світова гібридна війна та український фронт НІСД 2017.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75224/mod_resource/content/1/Світова_гібридна_війна_та_український_фронт_НІСД_2017.pdf).

Уткин А.И. Энергетические ресурсы и геополитика / А.И. Уткин. // Полис. – 2010. – №3. – С. 9-25.

Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. – К.: АСТ, 2006. – 576 с.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук. Дисципліна «Політологія (для юристів)». URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>.

Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>.

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.

Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/>.

Сайт «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/>.

Сторінка «Наукова діяльність» кафедри політичних наук і права КНУБА (збірники матеріалів науково-практичних конференцій «Регіональна політика»). URL: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47972.

Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. URL: <https://ipiend.gov.ua/>.

Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: niss.gov.ua.

Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. URL: idpnan.org.ua.

Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/> (дата звернення: 01.08.2020).

Український центр економічних та політичних досліджень ім. О.Разумкова. URL: razumkov.org.ua.

Український незалежний центр політичних досліджень. URL: ucipr.org.ua.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота				Індивідуальне завдання	Сума
Модуль 1		Модуль 2			
Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3	Змістовий модуль №4		
10	20	20	20	30	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 432 Центрального корпусу КНУБА.

2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія.

3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою сесіями.

6. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
-----	--	----------------

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2589>